

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/aktualnosci/149825,Tadeusz-Zajaczkowski-ps-Mokry-1924-1946.html>
23.04.2024, 17:13

Tadeusz Zajączkowski ps. „Mokry” (1924-1946)

W 1942 r. Zajączkowski skierowany został na roboty przymusowe, z których uciekł. W tym samym roku zostali zastrzeleni w Gorlicach przez Niemców jego ojciec i najstarszy brat. Zajączkowski w tym czasie ukrywał się, a potem wstąpił do oddziału partyzanckiego AK. Po jego rozwiązaniu w 1944 r. znalazł się w Lublinie, gdzie zgłosił się do wojska, ukończył Szkołę Oficerów Łączności w Zamościu i w stopniu podporucznika został przydzielony do 1. Brygady Piechoty Zmotoryzowanej, a następnie jako dowódca plutonu do 4. Brygady Pancerniej. Walczył nad Nysą Łużycką, wyróżnił się m.in. w bitwie o Niesky w kwietniu 1945 r. Odznaczony został medalami „Za Odrę, Nysę i Bałtyk”, Medalem Zwycięstwa i Wolności, Krzyżem Grunwaldu oraz sowieckim medalem „Pobieda”. Zdemobilizowano go wiosną 1946 r.

Latem 1946 r. wstąpił do działającego w rejonie Makowa Podhalańskiego oddziału partyzanckiego „Błyskawica”-„Huragan” Stanisława Marka „Orlicza”,. Uczestniczył w akcjach oddziału, z czasem mianowany został dowódcą jednej z grup wypadowych, a według jednej z relacji miał być także łącznikiem między oddziałem a Józefem Kurasiem „Ogniem”. Wykazał się m.in. podczas zasadzki w Makowie Podhalańskim, gdzie partyzanci zastrzelili zastępcę naczelnika Wydziału III WUBP w Krakowie.

Aresztowany 25 sierpnia 1946 r., ranny, dwukrotnie bezskutecznie próbował ucieczki. Wyrokiem WSR w Krakowie z 29 września 1946 r. skazano go na karę śmierci. Wyrok wykonano 21 października 1946 r. w więzieniu Montelupich w Krakowie. Szczątki Tadeusza Zajączkowskiego potajemnie pogrzebano na cmentarzu Rakowickim, gdzie odnaleziono je w październiku 2017 r.